

Dekaanin päätös

Dnro 120/2010

24.5.2010

Maa- ja metsätalousministeriö
PL 30
00023 VALTIONEUVOSTO
Kirjaamo kirjaamo@mmm.fi

Lausuntopyyntö 10.5.2010, MMM Dro2699/312/2009

LAUSUNTO ”Raportti ja toimintaehdotus luomutuotannon rahoituksen ja toiminnan kehittämisestä - Luomutietohanke”

Maa- ja metsätalousministeriö on pyytänyt Helsingin yliopiston maatalous-metsätieteellistä tiedekuntaa esittämään lausuntonsa agronomi Mikko Rahtolan laatimasta Luomutietohankeraportista.

Tiedekunnan lausunto on valmisteltu Juha Heleniuksen asiantuntemusta käyttäen.

Helsingin yliopiston maatalous-metsätieteellinen tiedekunta on tänään päättänyt antaa luonnoksista lausuntonaan seuraavan.

Agronomi Mikko Rahtolan maa- ja metsätalousministeriölle laatima ”Raportti ja toimintaehdotus luomutuotannon rahoituksen ja toiminnan kehittämisestä - Luomutietohanke ” on ansiokas selvitys luomualan kehittämisen lähihistoriaan ja nykytilanteeseen. Raportti sisältää kannatettavia toimintaehdotuksia. Pienenä yksityiskohtana tiedekunta valittelee, että raportissa ei ole sivunumerointa: tämä vaikeuttaa täsmällistä viittaamista raportin asiakohtiin.

Keskeisiä toimintaehdotuksia koskien:

Ehdotus kansallisen luomututkimusstrategian laatimisesta kolmen vuoden välein on kannatettava. Maatalous-metsätieteellinen tiedekunta on maatalouden sekä elintarvikealan merkittävä yliopistolaisen tutkimuksen sekä siihen perustuvan opetuksen toteuttaja. Tiedekunta pitää tärkeänä, että ehdotuksen toteutuessa tiedekunta on edustettuna strategian laatimisessa.

Ehdotus Itämeren maiden luomututkimuksen verkostoitumisesta on kannatettava. Maatalous-metsätieteellinen tiedekunta on jo vahvasti verkostoinut luomualan kehittämisen kannalta keskeisten maatalouden ja elintarvikealan tutkimuksen ja siihen perustuvan opetuksen toimijoiden kanssa niin yhteispuhjoismaisen NOVA-yliopistoverkoston kuin Baltian maiden BOVA-yliopistoverkoston kanssa. Näin ollen tiedekunta katsoo, että sen olemassa olevat verkostot ovat käytettävissä ja tarjolla tätä toimintaehdotusta toteutettaessa.

Toimintaehdotuksena esitetään, että luomustrategiaryhmä toimii luomualan kehittämisen keskusteluelimenä ja ohjaajana. Tiivistelmässä tämä ehdotus on tiivistetty muotoon, että ryhmä toimii alan ideologisena ytimenä. Maatalous-metsätieteellinen tiedekunta ehdottaa, että joko ideologia-käsitteen käytöstä tässä yhteydessä luovuttaisiin, tai että ideologia-käsite määriteltäisiin. Tällöin

**HELSINGIN YLIOPISTO
HELSINGFORS UNIVERSITET
UNIVERSITY OF HELSINKI**

**MAATALOUS-METSÄTIEEELLINEN TIEDEKUNTA
AGRIKULTUR-FORSTVETENSKAPLIGA FAKULTETEN
FACULTY OF AGRICULTURE AND FORESTRY**

Maatalous-metsätieteellinen tiedekunta, PL 62 (Viikinkaari 11), 00014 Helsingin yliopisto
Puhelin (09) 1911 (vaihde), faksi (09) 191 58575, www.mm.helsinki.fi

Agrikultur-forstvetenskapliga fakulteten, PB 62 (Väskbagen 11), 00014 Helsingfors universitet
Telefon (09) 1911 (växeln) fax (09) 191 58575, www.mm.helsinki.fi

Faculty of Agriculture and Forestry, P.O. Box 62 (Viikinkaari 11), FI-00014 University of Helsinki, FINLAND, Telephone +358 9 1911, fax +358 9 191 58575, www.mm.helsinki.fi

määritelmän tulisi sisältää irtisanoutuminen dogmaattisesta vastakohtana tieteellisesti tutkitun tiedon perusteella kehittyvälle.

Maatalous-metsätieteellisellä tiedekunnalla on kokemusta tuloksekkaasta yhteistyöstä luomukoulutuksen alalla Ruralia-instituutin kanssa, ja instituutti on palkittu ja johtava luomualan täydennyskoulutuksen tuottaja Suomessa. Tiedekunta kannattaa Helsingin yliopiston Ruralia-instituutin roolia luomualan täydennyskoulutuksen kehittäjänä myös jatkossa.

Raportin sisältöä yleisemmin koskien:

Maatalous-metsätieteellinen tiedekunta on tietoinen MMT Arja Nykäsen ansioista luomualan tutkimuksessa. Näin ollen tiedekunta voi kannattaa raportin ehdotusta (kohdassa luomututkimus) Arja Nykäsen asettamisesta luomututkimusstrategiatyöryhmän koordinaattoriksi. Riippumatta henkilöstä, tehtävään tulisi varata riittävät resurssit kokopäiväistä työsuhdetta varten.

Maatalous-metsätieteellisen tiedekunnan yliopistollista perusopetusta koskien tiedekunta tarkentaa omaa ja Ruralia-instituutin rooliin liittyen ja täydentää seuraavasti: LUOMU-opintojaksoina alan yliopistollinen perusopetus (jota raportissa on kuvattu liitteessä 4) aloitettiin vuonna 2001. Yhteydenottajana, aloitteentekijänä ja rahoituksen hankkijana toimi Ruralia-instituutti (joka ei ole perusopetusta antava yksikkö Helsingin yliopistossa). Koulutus on alusta saakka ollut Maatalous-metsätieteellisen tiedekunnan vastuulla ja tiedekunnan opetusohjelmaan kuuluvaa; sen toteuttajana toimi vuoden 2009 loppuun saakka tiedekunnan toimeksiannosta Ruralia-instituutti. Ponnistuksistaan huolimatta Ruralia-instituutti ei saanut järjestymään rahoitusta, jolla se olisi voinut jatkaa opetuksen toteuttajana. Näin ollen maatalous-metsätieteellisen tiedekunnan luomualan perusopetus toteutetaan vuoden 2010 alusta alkaen tiedekunnan kampuksella Viikissä, tiedekunnan omasta toimesta. Helsingin yliopiston Rehtori on osoittanut tähän siirtymävaiheeseen kolmivuotisen kehittämismäärärahan, joka on suuruudeltaan 50.000 euroa vuodessa. Kehittämishankkeelle tiedekunta asettaa syyslukukaudesta 2010 alkaen ohjausryhmän. Lukuvuodeksi 2010-2011 tiedekunnan opetustarjontaan on suunniteltu ensimmäinen uudistettu kokonaisuus, joka on luonnonmukaisen maa- ja elintarviketalouden perusopintokokonaisuus, laajuudeltaan 25 opintopistettä. Ruralia-instituutin kanssa toteutetun kaltaista (raportin liitteessä vuodesta 2001 vuoteen 2009 kuvattua) laajaa ohjelmaa tiedekunnalla ei toistaiseksi ole resursseja toteuttaa.

Näin ollen tiedekunnalla on ollut ja tiedekunta säilyttää Suomen johtavan luomualan yliopistollisen perusopetuksen vastuuaseman, ja on tämän vastuunsa tuntien parhaillaan uudistamassa ja kehittämässä alan perusopetustaan. Tiedekunta painottaa, että kansallisesti riittävä opetustarjonta on mahdollista saavuttaa vain tähän tarkoitukseen kohdistetun erillisen täydentävän rahoituksen avulla. Näin ollen tiedekunta esittää, että keskeisiä toimenpide-ehdotuksia täydennettäisiin ehdotuksella luomualan yliopistollisen perusopetuksen täydentävän rahoituksen kohdistamisesta Helsingin yliopistolle ja edelleen maatalous-metsätieteelliselle tiedekunnalle.

Tiedekunta pyytää, että siihen viitattaisiin sen oikealla nimellä: raportin luomukoulutusta koskevassa luvussa, ehdotusten kohdassa 1. on käytetty nimeä "yliopiston maa- ja metsätieteellinen tiedekunta". Oikea nimi on Helsingin yliopiston maatalous-metsätieteellinen tiedekunta. Todetakaan, että nimestä ei ilmene luomualan kannalta tärkeä tutkimuksen ja opetuksen ala, joka myös on tiedekunnassa edustettuna, nimittäin elintarvikeala.

Tiedekunta edustaa koko tuotantoketjua "pellolta pöytään", ja on tärkeää, että alan tutkimusta ja opetusta kehitettäessä kiinnitetään huomiota paitsi alkutuotantoon, myös jalostukseen, markkinointiin ja kulutukseen (kuten raportti korostaakin). Maatalous-metsätieteellinen tiedekunta on Suomen ainoa yliopistollinen toimija, jossa nämä kaikki osa-alueet ovat edustettuina. Tiedekunnan yhteistyö luomualan kannalta keskeisen sektoritutkimuksen, erityisesti MTT Maa- ja elintarviketalouden tutkimuskeskuksen kanssa on pitkäaikaista, strategista ja tuloksellista.

Lopuksi:

Tiedekunta arvioi, että se on alan yliopistollisen tutkimuksen ja siihen perustuvan opetuksen kehittämisen kannalta kansallisesti merkittävin toimija. Näin ollen tutkimuksen ja siihen perustuvan opetuksen tulevassa kehittämisessä tiedekunta on mielellään keskeisessä roolissa, edellyttäen että tiedekunnalle voidaan varmistaa tehtävän vaatima rahoitus.

Dekaani

Marketta Sipi

Tiedesihteeri

Seija Oikarinen

Tiedoksi Maatalous-metsätieteellisen tiedekunnan tiedekuntaneuvosto
Professori Juha Helenius